

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA SUOMEN AKATEMIAN VÄLINEN TULOSSOPIMUS VUOSILLE 2020-2023 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2023

1. STRATEGISET VALINNAT

Suomen Akatemia edistää toiminnallaan seuraavia tavoitteita hallitusohjelmasta ja opetus- ja kulttuuriministeriön strategiasta:

Suomi on kansainvälisesti houkutteleva paikka opiskella, tutkia ja investoida. (Luvun 4 tavoitteet 1 ja 3)
Koulutus- ja osaamistaso nousee. (Luvun 4 tavoitteet 1 ja 5)
Osaaminen ja jatkuva oppiminen vahvistavat turvaa työn murroksessa. (Luvun 4 tavoite 2)
Suomi kehittyy tutkimus- ja innovaatioympäristönä sekä aineettomat ja aineelliset investoinnit lähtevät kasvuun. (Luvun 4 tavoite 4)
Kestävä kehitys on toiminnan perusta ja Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. (Luvun 4 tavoite 5 ja luvun 4 liitteen 3 voimavarojen hallinta mittari 10)
Luova, tutkiva ja vastuullinen toiminta uudistaa yhteiskuntaa. (Luvun 4 tavoitteet 1, 3 ja 5)

Hallinnonalan yhteisenä tavoitteena Suomen Akatemia edistää aktiivisesti Agenda 2030-ohjelman ja Terveet tilat 2028-ohjelman tavoitteiden toteutumista toiminnassaan.

2. TAVOITETILA

Suomen Akatemia tukee tutkitun tiedon tuottamista ja osaamisen lisäämistä tutkimusrahoituksella, asiantuntemuksellaan, avoimella toimintakulttuurilla ja aineistojen laaja-alaisella käyttöön avaamisella tukien suomalaisen yhteiskunnan osaamiseen perustuvaa uudistumista.

3. SUOMEN AKATEMIAN TOIMINTA-AJATUS

Suomen Akatemia on tieteellisen tutkimuksen keskeinen rahoittaja Suomessa ja aktiivinen toimija kansallisessa ja kansainvälisessä tiede- ja innovaatiopolitiikassa. Suomen Akatemia kohottaa vertaisarvioidulla kilpaillulla tutkimusrahoituksellaan ja tiedepoliittisella toiminnallaan tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta sekä tukee vahvasti tieteen uudistumista.

4. TULOSTAVOITTEET

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tavoite 1:

Suomen Akatemian rahoittama tiede on korkealaatuista, vastuullista ja vaikuttavaa. Tiede uudistuu ja tutkimusta ja siitä kumpuavaa osaamista hyödynnetään laajasti.

Toimenpide:

Akatemian tutkimusrahoituspäätökset perustuvat tutkimuksen laatuun ja vaikuttavuuteen sekä tieteen uudistumiseen. Akatemia kehittää jatkuvasti rahoitusmuotojaan ja tutkimusrahoitushakemusten arviointi- ja päätösprosesseja parhaiden tutkimushankkeiden tunnistamiseksi.

Tavoite 2:

Suomen Akatemian toiminta sidosryhmien kanssa edistää tuloksellisesti tutkimus-, koulutus- ja innovaatiotoiminnan laatua ja vaikuttavuutta.

Toimenpide:

Akatemia osallistuu aktiivisesti tutkimus- ja koulutusjärjestelmän kehittämiseen yhdessä korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, ministeriöiden, Business Finlandin ja muiden rahoittajien sekä kotimaisten ja ulkomaisten yhteistyötahojen kanssa. Kehittäessään omaa toimintaansa Akatemia käy jatkuvasti tiivistä keskustelua eri yhteistyötahojen kanssa.

Toimenpide:

Akatemia tuottaa eri tahojen käyttöön laadukasta tiedepoliittista dataa ja analyyskejä sekä kehittää tutkimuksen ja tutkimustoiminnan vaikuttavuuden arviointitapoja. Nämä saatetaan avoimesti verkkoon kaikkien käytettäväksi.

Toimenpide:

Tieteen tila -tyyppisen katsauksen kehittämistä jatketaan asettamalla ohjausryhmä ja tuottamalla aineistoa yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Tavoite 3:

Akatemian kansainvälinen toiminta edistää tutkimuksen laadukkuutta.

Toimenpide:

Akatemia edistää tieteen laatua, vaikuttavuutta ja uudistumista vahvistavaa kansainvälistä yhteistyötä. Akatemia muokkaa rahoitusmuotonsa ja rahoitusehtonsa myös tätä tavoitetta tukeviksi.

Tavoite 4:

Suomen Akatemian rahoittamien tutkimusten aineistot, menetelmät ja tulokset ovat saatavilla avoimen tieteen periaatteiden mukaisesti.

Toimenpide:

Akatemia edellyttää tutkimushankkeiden sitoutumista julkaisujen sekä tutkimusaineistojen ja -menetelmien avoimeen saatavuuteen.

Tavoite 5:

Suomen Akatemian oma toiminta ja sen rahoittama tutkimus edistävät tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja diversiteettiä tieteessä sekä kestäväen kehityksen tavoitteita.

Toimenpide:

Akatemia vahvistaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä diversiteetin toteutumista toimeenpannessaan ja kehittäessään tutkimusrahoitusmuotoja, rahoitusehtoja ja arviointikäytäntöjä sekä sidosryhmätyössä. Akatemia edellyttää kestäväen kehityksen periaatteiden huomioimista rahoittamissaan hankkeissa osana vastuullisen tutkimuksen toimintatapoja.

Toiminnallinen tuloksellisuus

Suomen Akatemia toimii laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti ottaen huomioon valtiontalouden toiminnalle asettamat reunaehdot.

Toimenpide:

Suomen Akatemia käsittelee sille osoitetut tutkimusrahoitushakemukset laadukkaasti ja tehokkaasti.

Toimenpide:

Tutkimusrahoituksen hakijat saavat ajanmukaisen tiedon Suomen Akatemian rahoitusperiaatteista ja -mahdollisuuksista sekä päätöksenteosta.

Toimenpide:

Akatemia toimeenpanee onnistuneesti tutkimusrahoituksen muutosohjelman vuosina 2022-2024.

Voimavarojen hallinta

Konsernitavoitteiden mukaisesti virasto kehittää ja johtaa työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja

hyvinvointi, asiantuntijuus, vahva osaaminen ja sen kehittäminen, liikkuvuuden edistäminen sekä valtion työnantajakuvan uudistaminen. Virasto ottaa toiminnassaan huomioon lainsäädännön mukaiset yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovelvoitteet niin toiminnallisesta kuin henkilöstöpoliittisesta näkökulmasta sekä opetus- ja kulttuuriministeriön linjaukset vuosille 2020-2023 toiminnallisesta tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Tilat ovat tehokkaasti käytössä valtion toimitilastrategian mukaisesti. Hankintapolitiikka perustuu valtion keskitettyihin palveluihin.

5. RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnalla varmistetaan strategian ja tavoitteiden toteutuminen, toimintaedellytykset ja toiminnan jatkuvuus sekä talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus sekä hyvä hallintotapa myös hyvin nopeasti muuttuvissa ja yllättävissä tilanteissa. Riski on mahdollinen tulevaisuuden tapahtuma, joka voi vaikuttaa näiden tavoitteiden saavuttamiseen. Myös mahdollisuuksien käyttämättä jättäminen on riski. Akatemia on arvioinut ja ennakoinut koronaviruspandemiaan liittyviä riskejä ja ottanut käyttöön riskinhallintatoimia pandemian haitallisten vaikutusten minimoimiseksi.

Akatemia kehittää organisaation resilienssiä ja ennakoitavissa olevien riskien hallintaa sekä varautumista ennakoimattomiin riskeihin tavalla, joka tukee nopeaa muutoskykyä ja toiminnan jatkuvuutta. Akatemian riskienhallinnan painotus on tutkimusrahoituksen prosessien laadukkuudessa ja oikeellisuudessa sekä toiminnan luotettavuudessa, tietoturvasa ja tietosuojassa. Tunnistettu riski rahapelitoiminnan momentin määrärahojen vähenemisestä on toteutunut ja kompensoitu. Viraston riskikartoitus tehdään vuosittain. Riskienhallintaa arvioidaan säännöllisesti, vähintään kerran kolmessa vuodessa, seuraavan kerran vuonna 2023.

6. MUUT ASIAT

Suomen Akatemian yhteydessä toimii strategisen tutkimuksen neuvosto. Sen hallinnointikulut eivät ylitä 3 prosenttia neuvoston vuosittaisesta myöntövaltuudesta.

Akatemian kansainvälinen arviointi julkistettiin maaliskuussa 2022 ja yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa käynnistetään sovittavat jatkotoimet.

Käynnistettiin Akatemian tutkimusinfrastruktuurikomitean ja sitä edeltäneen FIRI-komitean arviointi.

Virasto osallistuu Sivistyshallinto 2030 -muutosohjelman edistämiseen ministeriön ja kaikkien virastojen yhteistyönä. Uudistus on tarkoitus toteuttaa vuosina 2023-2026.

7. VOIMASSAOLO JA SEURANTA

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriön ja viraston välillä käytävien tulosneuvottelujen yhteydessä ja ministeriön tilinpäätöksessä koskien kirjanpitoyksiköjä sekä tarvittaessa erillisissä ministeriön ja viraston välisissä kokouksissa. Virasto raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden, myös konkreettisten toimien, saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä sekä vaikuttavuudesta vuosittain tilinpäätösasiakirjassaan. Lisäksi tulee raportoida yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon sekä kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumisesta ja käytännön toimenpiteistä, ja toimittaa vuosittain edellisiä koskevat voimassaolevat suunnitelmat ministeriölle helmikuun loppuun mennessä. Virasto huolehtii myös Valtiokonttorin ohjeiden mukaisesti vastuullisuusraportoinnista.

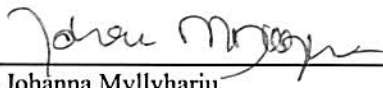
Virasto käynnisti laatimansa kansallisen hankintastrategian toimeenpanoa edistävän toimintasuunnitelman pohjalta toimet viraston hankintatoimen kehittämiseksi. Toimenpiteistä raportoidaan vuosittain osana tilinpäätösasiakirjaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Atte Jääskeläinen
Ylijohtaja

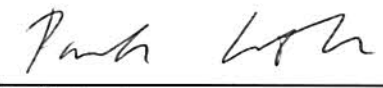

Johanna Myllyharju
Hallituksen puheenjohtaja

Erja Heikkinen
Johtaja

Paula Eerola
Pääjohtaja

LIITTEET

Liite 1

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Virastokohtainen yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2019 toteuma	2020 toteuma	2021 toteuma	2022 tavoite	2023 tavoite
Tavoite 1. Suomen Akatemian rahoittama tiede on korkealaatuista, vastuullista ja vaikuttavaa. Tiede uudistuu ja tutkimusta ja siitä kumpuavaa osaamista hyödynnetään laajasti.					
Toimenpide: Akatemian tutkimusrahoituspäätökset perustuvat tutkimuksen laatuun ja vaikuttavuuteen sekä tieteen uudistumiseen. Akatemia kehittää jatkuvasti rahoitusmuotojaan ja tutkimusrahoitushakemusten arviointi- ja päätösprosesseja parhaiden tutkimushankkeiden tunnistamiseksi.					
Mittari: Akatemian rahoittamien tutkijoiden julkaisujen top 10 -indeksi (akatemiahankkeet ja akatemiaturkijat).	1,36	1,29	1,19	1,40	1,42
-					
Tavoite 2. Suomen Akatemian toiminta sidosryhmien kanssa edistää tuloksellisesti tutkimus-, koulutus- ja innovaatiotoiminnan laatua ja vaikuttavuutta.					
Toimenpide: Akatemia osallistuu aktiivisesti tutkimus- ja koulutusjärjestelmän kehittämiseen yhdessä korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, ministeriöiden, Business Finlandin ja muiden rahoittajien sekä kotimaisten ja ulkomaisten yhteistyötahojen kanssa. Kehittäessään omaa toimintaansa Akatemia käy jatkuvasti tiivistä keskustelua eri yhteistyötahojen kanssa.					
Mittari: Akatemian yhteistyökyky, keskeisten yhteistyökumppaneiden näkemys (sidosryhmäkysely joka toinen vuosi, max 4)	N/A	3,06	N/A	3,2	N/A
Mittari: Akatemian ja sidosryhmien tapaamisten lukumäärä.	300-350	354	368	300-350	300-350
Toimenpide: Akatemia tuottaa eri tahojen käyttöön laadukasta tiedepoliittista dataa ja analyysejä sekä kehittää tutkimuksen ja tutkimustoiminnan vaikuttavuuden arviointitapoja. Nämä saatetaan avoimesti verkkoon kaikkien käytettäväksi.					
Mittari: (kuvaileva) Akatemia tuottaa säännöllisesti materiaaleja ja analyysejä yliopistojen ja tutkimuslaitosten tutkimustoiminnan ja tieteenalojen tutkimuksen tason pitkäaikaiseen seurantaan, tutkimuksen vaikuttavuuden tarkasteluun sekä tiedepoliittisen päätöksenteon tueksi.	Tietoa-in-cistot korkeakoulujen strategia työn tueksi julkaistu 8/2019.	Raportin suunnitelma ja organisointi laadittu	Koontitilastot julkaistu 6/2021	Tilastoreportti valmistunut.	Tilastoreportti valmistunut
Toimenpide: Tieteen tila -tiedontuotannon kehittämistä jatketaan ja aineistoa tuotetaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa.					
Mittari: Tuotokset		Ohjausryhmä asetettiin 2020.	Tieteen tila perustarkastelut julkaistu 11/2021	Suunnitelma laadittu	Tietopaketti valmis

-					
Tavoite 3. Akatemian kansainvälinen toiminta edistää tutkimuksen laadukkuutta.					
Toimenpide: Akatemia korostaa tieteen laatua, vaikuttavuutta ja uudistumista vahvistavaa kansainvälistä yhteistyötä muokkaamalla rahoitusmuodot ja rahoitusehdot myös tätä tavoitetta tukeviksi.					
Mittari: Kansainvälisyyden edistämiseen kohdentuvan rahoituksen osuus Akatemian rahoituksen kokonaisvolyymista. (%)	30	30	33	30	30
Mittari: Ulkomaalaisten asiantuntijoiden osuus syyskuun haun (tutkijatohtorit, akatemiatutkijat, akatemiahankkeet) asiantuntijoista. (%)	99	99	100	95	95
-					
Tavoite 4. Suomen Akatemian rahoittamien tutkimusten aineistot, menetelmät ja tulokset ovat saatavilla avoimen tieteen periaatteiden mukaisesti.					
Toimenpide: Akatemia edellyttää tutkimushankkeiden sitoutumista sekä julkaisujen että tutkimusaineistojen ja -menetelmien avoimeen saatavuuteen.					
Mittari: FAIR-periaatteella tutkimusaineistonsa tuottaneiden akatemiahankkeiden suhteellinen osuus kaikista akatemiahankkeista.	N/A	N/A	42,8	>45%	>50%
Mittari: Akatemian rahoituksella tuotettujen avoimesti saatavina olevien vertaisarvioitujen julkaisujen osuus kaikista Akatemian rahoituksella tuotetuista vertaisarvioituista julkaisuista. (%)	51	55,7	57	90	90
-					
Tavoite 5. Suomen Akatemian oma toiminta ja sen rahoittama tutkimus edistävät tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja diversteettiä tieteessä sekä kestävä kehityksen tavoitteita. rvoa ja yhdenvertaisuutta tieteessä sekä kestävä kehityksen tavoitteita.					
Toimenpide: Akatemia vahvistaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista kehittäessään ja toimeenpannessaan tutkimusrahoitusmuotoja, rahoitusehtoja ja arviointikäytäntöjä sekä sidosryhmätyössä.					
Mittari: Naisten osuus (%) arvioinnin asiantuntijoista.	34	36	34	45	50
Mittari: Naisten osuus (%) hakijoista (akatemiahankkeet, akatemiatutkijat, tutkijatohtorit, akatemiaohjelmat, STN-rahoitus).	39	38	39	40	41

Lihavoidut mittarit sisältyvät TA2023-asiakirjaan.

Liite 2

Toiminnallinen tuloksellisuus

Tuotokset ja laadunhallinta: suoritteet ja julkishyödykkeet sekä palvelukyky ja laatu.

Toiminnallinen tehokkuus: tuottavuus ja taloudellisuus.

Tavoite/toimenpide	2019 toteuma	2020 toteuma	2021 toteuma	2022 tavoite	2023 tavoite
SUORITTEET JA JULKISHYÖDYKKEET					
Mittari 1. Rahoitustoiminta, käsitellyt hakemukset (lkm)	4 509	4 814	5 077	4 200	4 200
Mittari 2. Rahoitustoiminta, hankekanta (lkm)	4 570	4 751	4 863	4 200	4 100
TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS					
Mittari 3. Hakemusten käsittelyaika (akatemiahankeet, viikkoja)	29-32	29-36	26-34	30-34	30-34
Mittari 4. Käsitellyt hakemukset suhteessa henkilöresursseihin (lkm/kokonaishtv)	33,4	34,2	34,4	31	32
Mittari 5: Akatemiahankeiden käsittelykustannus (euroa/hakemus)	1 579	1 622	1 476	1 450	1 450
Mittari 6. Rahoitustoiminnan kustannusten osuus myönnetystä rahoituksesta (%)	2,3	2,2	2,2	<3,5	<3,5
PALVELUKYKY JA LAATU					
Mittari 7. Asiakastyytyväisyys (min 1-max 5) sidosryhmäkyselystä (joka toinen vuosi)	-	3,67	-	3,75	-
Mittari 8. Ask and apply -tilaisuuksien lukumäärä /osallistujien määrä	17 / n. 600	6 tilaisuutta , yli 1000 osallistuja a	7 / 1 035	18 / 1 000	18 / 1 000

Lihavoidut mittarit sisältyvät TA2023-asiakirjaan.

Liite 3

Voimavarojen hallinta / Konsernitavoitteet

Mittari	2019 toteuma	2020 toteuma	2021 toteuma	2022 tavoite	2023 tavoite
1. Henkilötyövuodet (htv) (2018= 132,5)	135,2	140,8	147,6	146-150	147
2. Työtyytyväisyysindeksi (VM baro) 2018= 3,54	3,67	3,67	3,71	≥3,65	≥3,65
3 a. Sairauspoissaolot (pv/htv) 2018= 8,4	7,7	3,7	3,8	<8	<8
3 b. Sairauspoissaolotapaukset yli 11 pv	16	8	12	14	14
4. Koulutuspäivät (työpäiviä/htv) 2018= 3,2	3,4	2,5	2,7	5	6
5. Johtaminen (VM Baron johtajuusindeksi) 2018= 3,3	3,55	3,54	3,59	≥3,5	≥3,5
6. Kokemus oppimisesta ja uudistumisesta (VMBaro)	3,94	3,97	3,86	4	4
7. Työnantajakuva ja arvot (VMBaro)	3,8	3,89	3,92	3,8	3,8
8. Tilat, tilatehokkuus (m2/hlö). Tavoite oletuksella, että Akatemia vähentää toimitiloja 300 m2 2021 aikana	26	24,3	24,7	22,0	22,0
9. Sopimuksista Hanselin kilpailuttamia (%)	85	85	87	80	85
10. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskeva mittari: onko laadittu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat	laadittu	-	suunnitelma hyväksytty 12/2021	-	päivitetty
11 a. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskeva mittari: Henkilöstön kokemus tasa-arvon edistymisestä (VMBaro)	4,19	4,13	4,04	4,2	4,2
11 b. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskeva mittari: Henkilöstön kokemus yhdenvertaisuuden edistymisestä (VMBaro)	3,88	3,96	3,92	4,0	4,0
12. Kestävää kehitystä koskeva mittari: Kestävän kehityksen sitoumus/suunnitelma laaditaan/päivitetään joka toinen vuosi.	Nykyinen voimassa vuoteen 2020	-	siirretty vuoteen 2022	päivitetty	vuosiraportointi, sitoumus voimassa 12/2025
13. Digitaalisuutta koskeva mittari: Akatemian käyttämien panelistien palkkioiden maksatusprosessin digitalisointi (%)	0	Henkilötietolomake sähköistetty, paneelipalkkioiden sähköinen käsittely alkaa 2021	Pilotointi tehty, käyttöön 2022	80	100
14. Digitaalisuutta koskeva mittari: Tutkimusrahoitushakemusten laatiminen, arviointi ja päätöksenteko sekä päätösten toimeenpano sähköisesti (%)	100	100	100	100 ja toimien raportointi	100 ja toimien raportointi

Akatemia raportoi tilinpäätösasiakirjassaan tasa-arvon, yhdenvertaisuuden, kestävän kehityksen ja digitaalisuuden edistämisen konkreettisista toimistaan.

Lihavoidut mittarit sisältyvät TA2023-asiakirjaan.

Akatemian 3.10.2022 päivitettyinä tavoitteena 138 henkilötyövuotta vuonna 2023.

Liite 4

Voimavarojen hallinta / Yhteenvetotaulukko valtuuksista ja määrärahoista

Määrärahat (1 000 euroa)	2 022	2 023	2 024	2 025	2 026
	TA2022	TA2023	kehys 13.4.2022	kehys 13.4.2022	kehys 13.4.2022
Momentti 29.40.01	11 975 + 111 = 12 086	11 988	11 935	11 935	11 935
Momentti 29.40.51	375 896 + 250 = 376 146	345 575	324 629	365 120	375 164
Momentti 29.40.53.01	31 389 x)	38 936	avoinna	avoinna	avoinna
Momentti 29.40.54	55 631	55 631	55 631	55 631	55 631
Momentti 29.40.66	21 974	21 453	21 756	22 202	22 402
Valtuus (luku 29.40)	390 500 + 500 = 391 000	427 526	402 776	412 776	412 776
Valtuus mom. 29.40.54	55 631	55 631	55 631	55 631	55 631

x) Tilijaottelupäätöksen 16.2.2022 mukaisesti.

IILTA2022: valtuuteen 500 000 euroa ja momentille 29.40.51 250 000 euroa (ja vuodelle 2023 250 000 euroa) erityisrahoituksena ukrainalaisten tutkijoiden kutsumiseksi Suomeen sekä momentille 20.40.01 111 000 euroa palkkausten tarkistuksista.